

var gaaet ud fra, at der ikke ensidigt fra Islands Side vilde blive foretaget Handlinger, der forrykkede det bestaaende Grundlag for Forhandlingerne om Fremtidsordningen.

Disse og andre lignende Synspunkter, som er kommet frem i saavel dansk som svensk Presse, har ikke undladt at gøre et vist Indtryk i Island, hvor de er taget med i den nu mange Aar gamle Diskussion om Spørgsmaalet. Udviklingen har imidlertid medført, at Argumenterne for en Ophævelse af Forbundsloven inden Krigens Afslutning og dermed uden Forhandlinger har sejret og antagelig ogsaa vil sejre i Folkeafstemningen den 20.—23. Maj.

R.B.s Korrespondent i Stockholm har i Anledning af de forestaaende historiske Begivenheder i Island anmodet en velinformeret politisk Iagttagere der om en nærmere Redegørelse for det islandske Standpunkt og for Motiveringerne for Ophævelsen af Forbundsloven.

I Redegørelsen hævdes som Indledning, at Forbundslovens § 18 sikrede den islandske Nation Ret til ensidig Ophævelse af Loven efter Udgangen af 1943, for saa vidt der ikke var sket nogen Forlængelse med eller uden Ændringer ifølge de Bestemmelser, som muliggjorde dette efter 1940. I 1928 vedtog Altinget en Resolution, hvori det erklærede, at det vilde benytte sig af denne Ret til Ophævelse af Forbundsloven. I 1937 afgav Partilederne i Altinget flere bestemte Erklæringer af samme Indhold, idet de fastslog, at Loven under ingen Omstændigheder vilde blive forlænget, men at Island vilde overtage den fulde Kontrol over sine egne Anliggender, saa snart Loven og Aftalerne tillod dette Skridt.

Selv om man allerede paa et tidligt Tidspunkt havde taget disse bestemte Skridt henimod en Ophævelse af Forbundet og Oprettelsen af en Republik, er det dog givet, fastslaar man i de her citerede islandske Kredse, at man vilde have fulgt Forbundsloven og optaget Forhandlinger om dens Ophævelse eller Forlængelse, hvis Forholdene i Verden havde været normale paa det Tidspunkt, da dette skulde være sket, nemlig ved Udgangen af 1940. Saadanne Forhandlinger vilde imidlertid have været rent formelle, indtil Retten til ensidig Ophævelse af Forbundsloven blev effektiv med Udgangen af 1943, hvorefter Republikken skulde oprettes det følgende Aar.